

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Rusya Federasyonu Hükümeti
Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi
Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair
Kanun**

(Resmî Gazete ile yayımı : 30.11.1994 Sayı : 22127)

Kanun No
4052

Kabul Tarihi
24.11.1994

MADDE 1. – 9 Eylül 1993 tarihinde Moskova’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUSYA FEDERASYONU HÜKÜMETİ
ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ
ÖNLEME ANLAŞMASI**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ve

RUSYA FEDERASYONU HÜKÜMETİ

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve iki ülke arasındaki ekonomi işbirliğini teşvik eden bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR :

Madde 1

KİŞİLERE İLİŞKİN KAPSAM

Bu Anlaşma, vergilendirme bakımından, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, hangisinde, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, her bir Âkit Devlette gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir veya gelirin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Bu Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan veriler özellikle :

a) Rusya Federasyonu’nda, aşağıdaki Rusya Federasyonu Kanunlarına göre gelir ve kazançlar üzerinden alınan vergiler :

- (i) “Teşebbüs ve kurumların kazançları üzerinden alınan vergiler;”
- (ii) “Bankaların gelirlerinin vergilendirilmesi;”

(iii) “Sigorta faaliyetlerinden elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi,” ve

(iv) “Gerçek kişilerin gelir vergisi;”

(Bundan böyle “Rus Vergisi” olarak bahsedilecektir);

b) Türkiye Cumhuriyeti’nde :

(i) Gelir vergisi;

(ii) Kurumlar vergisi;

(iii) Gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan yükler;

(Bundan böyle “Türk Vergisi” olarak bahsedilecektir.)

4. Bu Anlaşma aynı zamanda, bu Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen gelir üzerinden alınan vergilere de uygulanacaktır. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın uygulanması bakımından gerekli olan, vergi mevzuatlarında yaptıkları herhangi bir önemli değişikliği birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları yönünden, metin aksini öngörmedikçe :

a) “Bir Devlete” ve “Diğer Âkit Devlet” terimleri, metnin gereğince, göre Rusya Federasyonu (Rusya) veya Türkiye Cumhuriyeti (Türkiye) anlamına gelir;

b) “Rusya Federasyonu” terimi, coğrafi anlamda kullanıldığında, ülke topraklarını, kara sularını aynı zamanda bu devletin vergi kanunlarının yürürlükte olduğu ve uluslararası hukuk uyarınca otoritesini kurduğu veya egemenlik haklarını kullandığı ekonomik bölge ve kıta sahanlığını da kapsamına alır.

c) “Türkiye Cumhuriyeti” terimi, Türkiye’nin sahip olduğu egemenlik alanını, kara sularını, kıta sahanlığını ve karşılıklı anlaşmada ilgili taraflarca sınırları belirlenmiş münhasır ekonomik bölgeleri ifade eder;

d) “Vergi” terimi, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan herhangi bir vergi anlamına gelir;

e) “Kişi” terimi, bir gerçek kişi, bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

f) “Şirket” terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

g) “Kanunî Merkez” terimi, Türkiye yönünden, Türk Ticaret Kanunu’na göre tescil edilen hukukî ana merkez anlamına gelir;

h) “Bir Âkit Devletin teşebbüsü” ve “diğer Âkit Devletin teşebbüsü” terimleri sırasıyla, bir Âkit Devletin mukimi tarafından işletilen teşebbüs ve diğer Âkit Devlet mukimi tarafından işletilen teşebbüs anlamına gelir;

i) “Uluslararası trafik” terimi, bir Âkit Devlet teşebbüsü tarafından gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan herhangi bir taşımayı ifade eder; şu kadar ki yalnızca ayın Âkit Devletin birinin sınırları içindeki yerlerde gerçekleştirilen gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği bu kapsama dahil değildir;

j) “Yetkili makam” terimi,

(i) Rusya Federasyonu yönünden, Maliye Bakanlığı veya yetkili temsilcisini;

(ii) Türkiye Cumhuriyeti yönünden, Maliye ve Gümrük Bakanlığı veya yetkili temsilcisini, ifade eder;

k) “Gerçek lehdar” terimi, bir üçüncü ülke mukiminin Türkiye veya Rusya’da elde ettiği temettü, faiz ve gayrimaddî hak bedelleri açısından bu Vergi Anlaşmasından yararlanmasını önleme yönünde yoruma tabi tutulacak, ancak bu sınırlama, Âkit Devletlerin mukimlerini kapsayacak şekilde uygulanmayacaktır.

2. Bir Âkit Devletin bu Anlaşmayı uygulaması bakımından, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmada tanımlanmamış her terim, bu Anlaşmaya konu teşkil eden vergilerin yer aldığı Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşır.

Madde 4

MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, “bir Âkit Devletin mukimi” terimi, o Âkit Devletlerin mevzuatı gereğince yerleşme, ikâmetgâh, iş merkezi (kanunî merkez veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi anlamına gelir.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Âkit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin statüsü aşağıdaki şekilde belirlenecektir :

a) Bu kişi, daimi olarak kalabileceği bir meskenin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni varsa, bu kişi kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir (hayatî menfaatlerin merkezi);

b) Eğer kişinin hayatî menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya kişinin her iki Âkit Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni yoksa, bu kişi kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi vatandaşı bulunduğu Devletin mukimi olarak kabul edilecektir.

d) Eğer her iki Devlet bu kişiyi kendi vatandaşı olarak kabul eder veya aksine bu kişi bu Devletlerden hiçbirinin vatandaşı değilse, Âkit Devletlerin yetkili makamları sonucu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Âkit Devletin de mukimi olduğundan, bu kişi kanunî iş merkezinin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir.

Madde 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından “işyeri” terimi, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlete her türlü ticarî işini kısmen veya tamamen yürüttüğü faaliyete ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. “İşyeri” terimi özellikle şunları kapsamına alır :

a) Yönetim yeri;

b) Şube;

c) Büro;

d) Fabrika;

e) Atölye;

f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taşocağı veya doğal kaynakların elde edilmesine yarayan diğer yerler, ve,

g) Bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj kurma projesi veya bununla ilgili kontrol faaliyetleri yalnızca, bu tür şantiye, proje veya faaliyetler otuzaltı ayı aşan bir süre devam ettiğinde bir işyeri oluşturur. Bir şantiye müteahhitinin, hazırlık çalışmaları da dahil olmak üzere, inşaatına başlamasına başladığı tarihten itibaren mevcuttur. Otuzaltı aylık sürenin hesaplanmasında, bu tür şantiye veya projenin geçici kabul tarihi, inşaat şantiyesi veya projesinin kesin tarihi olarak kabul edilir. Geçici kabul ile kesin kabul tarihi arasındaki süre otuzaltı aylık sürenin hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.

3. Bu maddenin daha önceki hükümlerine bakılmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir :

a) Teşebbüs olanaklarının yalnızca malların veya ticarî eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal veya ticarî eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal veya ticarî eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması;

d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticarî eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yapılması amacıyla elde tutulması;

f) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca, (a) ile (e) bentleri arasında bahsedilen faaliyetlerin bir veya birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak, bu faaliyetlerin bir arada icra edilmesi sonucunda kendini gösteren toplu faaliyetin hazırlayıcısı veya yardımcısı karakterde olması şarttır.

4. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, 5 inci fıkra hükmünün uygulanacağı bağımsız nitelikteki acenta dışında bir kişi, bir Âkit Devlete, diğer Âkit Devletin bir teşebbüsü namına hareket ederse, bu teşebbüs, ilk bahsedilen Âkit Devlette bu kişinin gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir, eğer bu kişi; o Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini mutaden kullanırsa, söz konusu faaliyetler 3 üncü fıkrada belirtilenlerle sınırlı olmadıkça, işyerinin varlığı kabul edilecektir. Ancak anılan fıkra hükmü çerçevesinde işe ilişkin sabit bir yerden yürütülen faaliyetler bu yeri bir işyeri haline getirmeyecektir.

5. Bir teşebbüs, diğer Devlette işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, bir genel komimsyon acentası veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acenta vasıtasıyla yürüttüğü için bu diğer Âkit Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

6. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Âkit Devletin mukimi olan veya bu diğer Âkit Devlette ticarî faaliyette bulunan bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bu şirketlerden herhangi bir diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım ve ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlete vergilendirilebilir.

2. “Gayrimenkul varlık” terimi, bahse konu varlığın bulunduğu Âkit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Gemiler, vapurlar, uçaklar ve kara nakil vasıtaları gayrimenkul varlık sayılmayacaktır.

“Gayrimenkul varlık” terimi, Türkiye yönünden, her halükârda gayrimenkul varlığı müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, her çeşit dalyanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesinden veya işletme hakkından doğan sabit ya da değişken ödemeler üstündeki hakları kapsayacaktır.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklarından elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

TİCARÎ KAZANÇLAR

1. Diğer Âkit Devletin bir teşebbüsünce bir Âkit Devlette elde edilen kazançlar, bu kazançların bu Devletteki bir işyeri vasıtasıyla elde edilmesi halinde ve sadece bu işyerinin faaliyetlerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsü diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunduğu anda, bu işyerine her iki Âkit Devlette de, aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüsten ne miktarda bir ticarî kazanç elde etmesi beklenecekse aynı miktarda bir kazanç atfedilecektir.

3. İşyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka herhangi bir yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderlerini de kapsamına alan, işyerinin amaçlarına uygun diğer giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal ve ticarî eşya alınması dolayısıyla bu işyerine hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın başka maddelerinde düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

GEMİCİLİK, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette uluslararası trafik kapsamına giren türden bir gemi işletmeciliğinde bulunması dolayısıyla elde ettiği kazanç, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla birlikte, sözkonusu kazançlar diğer Âkit Devlette bu diğer Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, bu diğer Devlette sözkonusu kazançlar üzerinden alınacak vergi, yüzde ellisine eşit bir miktarda indirilecektir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette uluslararası trafik kapsamına giren türden uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesinden elde ettiği kazanç, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

3. 6 ncı madde ve bu maddenin önceki fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukimince diğer Âkit Devlet mukimine deniz ve hava taşıma araçlarının kiralınması dolayısıyla yapılan ödemeler ilk bahsedilen Devlette vergi tevkifatına tabi tutulabilir.

4. Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri aynı zamanda bir ortaklığa, bir bağlı işletmeye veya uluslararası işletilen bir acentaya iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

GELİRLE İLGİLİ MUHTEMEL DÜZENLEME

1. a) Bir Âkit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Devlet teşebbüslerinin yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Âkit Devlet teşebbüsünün ve diğer Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında

ve her iki halde de, iki teşebbüsün ticarî ve malî ilişkilerinde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, olması gereken; fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenip vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devletin kendi teşebbüslerinden birinde kavradığı ve vergilediği kazanç, diğer Âkit Devlette vergilendirilen bu diğer Devlet teşebbüslerinden birinin de kazancını içerebilir. Aynı zamanda, bu ilk bahsedilen Devletin kavradığı kazanç, bildirilen kazanç olmayıp, bağımsız teşebbüsler arasında oluşmuş ilişkiler gözönünde tutularak, sonradan bu ilk bahsedilen Devlette yürütülen hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olabilir. Böyle bir durum kendini gösterdiğinde, eğer diğer Devlet bu düzenlemenin hukukî olduğu kanaatine varırsa, söz konusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeler yapmak durumundadır. Bu düzenleme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri gözönünde tutulacak ve gerektiğinde Âkit Devletlerin yetkili makamları birbirine danışacaklardır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, söz konusu temettüler, ödemeyi yapan şirketin mukim olduğu Âkit Devlette de kendi mevzuatına göre vergilendirilebilir; ancak, temettü elde eden kişi temettünün gerçek lehdarı ise, bu bir şekilde alınacak vergi gayrisafî temettü tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanı sıra dağıtım yapan bir şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirleri kapsar. Bu terim, özellikle, Rusya yönünden, Rus yasalarına göre kurulan yabancı sermayeli bir teşebbüsün hissedarlarına dağıtılan kazançları da kapsamına alır.

4. Diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunan, bir Âkit Devlet mukimi şirketin kazancı, bu işyerinin bulunduğu Âkit Devlette ve bu Devletin mevzuatı gereğince

7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinde de vergilendirilebilir ve bu şekilde alınacak vergi, 2 nci fıkrada belirtilen oranı aşmayacaktır.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan gerçek temettü lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bulunmuşsa veya bir Türkiye mukimi, Rusya'da yer alan bir sabit yeri kullanarak Rusya'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve temettüler sözkonusu işyerine veya sabit yere atfedilirse, 1 inci ve 2 nci fıkraya hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 11

FAİZ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, bu faiz elde edildiği Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faiz elde eden kişi faizin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın,

a) Rusya'da doğan ve Türkiye Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına veya Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (Türk Eximbank A.Ş.)'ne ödenen faizler Rus vergisinden muaf tutulacaktır;

b) Türkiye'de doğan ve Rusya Hükümetine veya Rusya Merkez Bankasına veya Rusya Dış Ticaret Bankasına ödenen faizler Türk vergisinden muaf tutulacaktır.

4. Bu Anlaşmada kullanılan "faiz" terimi, her nevi alacaktan doğan gelirler ile özellikle devletin çıkarmış olduğu menkul kıymetlerden elde edilen gelirleri, tahvillerden veya bonolardan elde edilen gelirleri, bunun yanısıra sözkonusu menkul kıymetler, tahvil ve bonolara ilişkin prim ve ikramiyeler ile bu gelirin elde edildiği Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer bütün gelirleri kapsar.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan gerçek faiz lehdarı, faizin elde edildiği diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bulunmuşsa veya bir Türkiye mukimi, Rusya'da bulunan bir sabit yeri kullanarak Rusya'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Âkit Devletin Hükümeti, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen faizin, o Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Âkit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Âkit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı, bir işyerine veya bir sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, sözkonusu faizin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile faizin gerçek lehdarı arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Böyle bir durumda, ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12

GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedeli elde eden kişi gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi, gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri, radyo veya televizyon yayınlarında kullanılan filmler ve bantlar dahil olmak üzere edebi, artistik, bilimsel her nevi telif hakkının veya her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin veya sınai, ticarî veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikiminin kullanma imtiyazı veya kullanma hakkı, satışı ile sınai, ticarî veya bilimsel teçhizatın kullanma imtiyazı veya kullanma hakkı karşılığında ödenen her türlü bedelleri kapsar.

4. Bir Âkit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı sözkonusu bedelin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Rusya'da bulunan bir sabit yeri kullanarak Rusya'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda, olayına göre, bu Anlaşmanın 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Âkit Devletin Hükümeti, mahallî idaresi veya mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi bir Âkit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Âkit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve bu gayrimaddi hak bedeli bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, sözkonusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştuğunda, Bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Böyle bir durumda, ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatı uyarınca vergilendirilecektir.

Madde 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Âkit Devlet mukimince, diğer Âkit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlığın elden çıkarılmasından elde edilen kazanç; bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet mukiminin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı bir sabit yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, bu işyerinin veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

"Menkul varlık" terimi, söz konusu varlığın bulunduğu Âkit Devletin mevzuatında tanımı yapılan varlıkları ifade eder.

3. Bir Âkit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya söz konusu faaliyetler ile ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca elden çıkarmanın mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilecektir.

4. Bir şirketteki hisselerin veya menkul kıymetlerin, tahvillerin, bonoların ve benzerleri gibi her türlü varlıkların elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar yalnızca elden çıkarmanın mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilecektir. Bununla birlikte, yukarıdaki cümlede bahsedilen ve diğer Devlette elde edilen sermaye değer artış kazançları, iktisap ve elden çıkarma arasındaki süre 1 yılı aşmadığı takdirde diğer Devlette vergilendirilecektir.

Madde 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Âkit Devlet mukimi olan bir gerçek kişinin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız karakterdeki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, söz konusu hizmetler diğer Âkit Devlette icra edilmedikçe yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir; ancak, bu faaliyetler diğer Devlette sabit bir yerden icra edilirse, buradan elde edilen söz konusu gelirler bu diğer Devlette de vergilendirilebilir.

2. “Serbest meslek faaliyetleri” terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, artistik, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin, muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

Madde 15

HİZMETLERDE ELDE EDİLEN GELİR

1. 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri menfaatler, bu hizmet diğer Âkit Devlette ifa edilmedikçe, yalnız bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer hizmet diğer Âkit Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette ifa ettiği hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer;

a) Gelir elde eden kişi, bu diğer Âkit Devletle ilgili takvim yılı içinde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve,

b) Ödeme, bu diğer Âkit Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve,

c) Ödeme, işverenin diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit bir yerden yapılmazsa,

Yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukimince diğer Âkit Devlette icra edilen çalışma karşılığında elde edilen ücret ve benzeri ödemeler, eğer;

a) Bu Anlaşmanın 5 inci maddesinin 2 nci fıkrasının (g) bendine göre bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi ile ilgili,

b) Bir Âkit Devlet mukimi teşebbüsün uluslararası trafikte işlettiği gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarında icra edilen işler ile ilgili,

c) Gazeteci veya muhabirlerin elde ettikleri ücretler yönünden ise bu tür ödemelerin diğer Âkit Devlete gidiş tarihinden itibaren 2 yıllık bir süre içinde, mukim olduğu Devletin kaynaklarından yapılması koşulu ile ilgili ise,

Bu diğer Âkit Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 16

MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Âkit devlet mukiminin, diğer Âkit Devlet mukimi olan bir şirketin veya bir tüzelkişinin yönetim kurulu veya benzeri bir organın üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

SANATÇI VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukimi olan, tiyatro, sinema, radyo, televizyon artistliği yapan veya müzisyen olarak çalışan bir sanatçının veya bir sporcunun diğer Âkit Devlette icra ettiği bu nitelikteki şahsî faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği bu nitelikteki faaliyetlerden doğan gelir sanatçının veya sporcunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir, 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Âkit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Âkit Devletin mukimi olan sanatçı veya sporcuların, diğer Âkit Devlette icra ettikleri faaliyetlerden elde ettikleri gelir, bu Devlete yapılan söz konusu ziyaretin diğer Devlete, bir idarî bölgesel alt bölümüne ya da bir mahallî idaresine ait kamusal fonlardan desteklenmesi halinde, bu diğer Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

Madde 18

KAMU HİZMETİ

1. a) Bir gerçek kişinin bir Âkit Devlete veya alt bölümüne veya bir mahallî idaresine yapmış olduğu hizmetler karşılığında o Devletin Hükümeti, alt bölümü veya mahallî idaresi tarafından sağlanan emekli maaşı dışında kalan menfaatleri bu Devlette vergilendirilebilecektir.

b) Bununla birlikte, sözü edilen menfaatler sadece hizmet bu Devlette verildiğinde ve gelir elde eden bu Devletin mukimi olduğunda, yalnızca bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilecektir. Ancak bu kişinin;

i) İlk bahsedilen Devletin vatandaşı olmayıp, bu Devletin uyuğunda olması; veya

ii) İlk bahsedilen Devletin uyuğu olmayıp, yalnızca bu hizmeti vermek için bu Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması zorunludur.

2. a) Bir gerçek kişiye, bir Âkit Devlete sağladığı hizmetler karşılığında bu Devletin kendisi, alt bölümü veya mahallî idaresi tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan sağlanan menfaatler veya her türlü emekli maaşları yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

b) Bununla birlikte, söz konusu gerçek kişinin diğer Âkit Devletin mukimi ve vatandaşı olması halinde, bu emekli maaşı yalnızca diğer Âkit Devlette vergilendirilecektir.

3. Bir Âkit Devlet veya alt bölümü veya mahallî idaresi tarafından yapılan ödemeler ve emekli maaşları; söz konusu ödeme ve emekli maaşları diğer Âkit Devlette yürütülen ticarî faaliyet ile bağlantılı hizmetlere ilişkin olarak ödenmesi halinde bu maddenin 1 ve 2 nci fıkrâ hükümleri değil, 15, 16 ve 19 uncu madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 19

EMEKLİ MAAŞLARI

18 inci maddenin 2 nci fıkrâ hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukimine geçmiş çalışmaların karşılığında ödenen emekli maaşları ile sağlanan diğer benzeri menfaatler yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

Madde 20

ÖĞRENCİLER, STAJYERLER, ÖĞRETMENLER VE ARAŞTIRMACILAR

1. Bir Âkit Devleti ziyareti sırasında veya ziyaretinden hemen önce diğer Âkit Devletin mukimi durumunda olan ve ilk bahsedilen Devlette yalnızca öğrenim veya meslekî eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere geçimini, öğrenim veya meslekî eğitimini sağlayabilmesi için ilk bahsedilen Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, ilk bahsedilen Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Aynı şekilde, bir Âkit Devlete öğretim veya araştırma yapmak amacıyla 2 yılı aşmayan bir süre için giden ve bu ziyaret sırasında veya hemen önce diğer Âkit Devletin mukimi durumunda olan bir öğretmen veya araştırmacının bu amaçla bu Devlete yaptığı ilk ziyaret tarihinden itibaren 2 yıl süreyle, söz konusu öğretim veya araştırma karşılığında eline geçen paralar, ilk bahsedilen Âkit Devlette vergiye tabi tutulmayacaktır. Ancak bunun için, söz konusu paraların ilk bahsedilen Devletin dışındaki kaynaklardan elde edilmesi şarttır.

Madde 21

DİĞER GELİRLER

Bir Âkit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde ele alınmayan gelir unsurları yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

Madde 22

ÇİFTE VERGİLENDİRMEİNİN ÖNLENMESİ

Bir Âkit Devletin bir mukimi, bu Anlaşmanın hükümlerine göre diğer Âkit Devlette gelir elde ettiğinde bu gelir diğer Devlette vergilendirilebilir; bu vergiden mahsup edilebilir. Mahsup tutarı, söz konusu gelir üzerinden ilk bahsedilen Devletin vergi kanun ve düzenlemelerine göre hesaplanan vergi tutarını aşamayacaktır.

Madde 23

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Âkit Devlet, diğer Âkit Devletin bir mukimini, kendisi ile bir çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması olmayan üçüncü ülke mukiminin vergilemesinden daha fazla veya daha ağır bir vergilemeye tabi tutmayacaktır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrâ hükümleri saklı kalmak üzere, diğer Âkit Devlette bir işyerine sahip olan bir Âkit Devlet mukimi, bu işyerine atfedilebilen gelirlerle ilgili olarak o Devlette aynı faaliyette bulunan mukim kişilere veya üçüncü bir Devlet mukimine göre daha ağır bir vergilemeye tabi olmayacaktır.

Madde 24

KARŞILIKLI ANLAŞMA PROSEDÜRÜ

1. Bir Âkit Devlet mukimi, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında

da, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usullerine bakılmaksızın, durumu mukimi olduğu Devletin yetkili makamına arz edebilir. Söz konusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen vergilemenin ilk tebliğini takip eden üç yıl içinde yapılmalıdır. Türkiye yönünden ise, bu Anlaşma hükümlerine aykırı düşen vergilemenin ilk tebliğini takip eden bir yıl içinde yapılmalıdır. Bununla beraber, bu süre sona erdiğinde, mükellef her halükârda durumu, ilgili vergilendirme dönemini takip eden takvim yılının Ocak ayının birinci gününden itibaren beş yıllık bir süre içinde Türkiye'deki yetkili makama sunabilecektir. İlgili vergilendirme dönemi, bu Anlaşma hükümlerine aykırı işleme konu teşkil eden gelirin elde edildiği yıldır.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber, kendisi tahminkâr bir çözüme ulaşmadığı takdirde, bu Anlaşmaya ters düşen bir vergilemeden kaçınmayı önlemek amacıyla, diğer Âkit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir.

3. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulamasından kaynaklanan her türlü güçlüğü ve tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret gösterecekler. Aynı zamanda, Anlaşmada çözüme kavuşturulamamış durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan haberleşebilirler. Anlaşmaya varabilmek için sözlü görüş alış-verişi gerekli görüldüğünde, bu görüşme, Âkit Devletlerin yetkili makamlarının temsilcilerinin oluşan bir Komisyon kanalıyla yürütülebilir.

Madde 25

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri; bunun yanısıra bu Anlaşmayla uyumsuzluk göstermediği sürece, bu Anlaşma kapsamına giren vergilerle ilgili Âkit Devletlerin iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bir Âkit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilatına veya cebri icra ya da cezasına veya bu hususlardaki şikâyet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (Adlî makamlar ve idarî kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar bu bilgileri yalnızca söz konusu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar, söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adlî kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir durumda bir Âkit Devleti :

a) Kendinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatına veya idarî uygulamalarına uymayacak idarî önlemler alma ;

b) Kendinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatı veya normal idarî işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;

c) Herhangi bir ticarî sınıf, meslekî sırrı veya ticarî işlemleri aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 26

DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurlar ve konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları ve özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları malî ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 27

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Bu Anlaşma her bir Âkit Devletin onayına tabi olacaktır.

2. Bu Anlaşma, onay belgelerinin teatisi tarihinde yürürlüğe girecek ve hükümleri :

a) Kaynakta tevkif suretiyle alınan vergiler yönünden, 1993 Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen tutarlar için;

b) Gelir üzerinden alınan diğer vergiler yönünden, 1993 Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme dönemlerine ilişkin vergilere uygulanacaktır.

3. Bu maddenin önceki hükümlerine bakılmaksızın, bu Anlaşmanın 5 inci maddesinin 2 nci fıkrasının (g) bendi hükümleri, 1991 Ocak ayının birinci gününden sonra elde edilen gelirler üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

Madde 28

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma sürekli olarak yürürlükte kalacaktır. Ancak, Âkit Devletlerden her biri onay belgelerinin teatisini takip eden beşinci yıldan itibaren her takvim yılının Haziran ayının otuzuncu günü veya öncesinde diplomatik yollardan yazılı fesih ihbarnamesi vermek suretiyle feshedilebilir. Bu durumda Anlaşma :

a) Kaynakta tevkif edilen vergi yönünden, ihbarnamenin verildiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen tutarlar için;

b) Gelir üzerinden alınan diğer vergiler yönünden, ihbarnamenin verildiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme dönemleri için hüküm ifade etmeyecektir.

Türkçe, Rusça ve İngilizce dillerinde, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere..... 1993 tarihinde düzenlenmiştir. Metinler arasında farklılık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

HÜKÜMETİ

ADINA

RUSYA FEDERASYONU

HÜKÜMETİ

ADINA

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
45	36	117
63	117	8
72	41	550:551, 581:585

I. – Gerekçeli 673 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 41 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. – Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları görüşmüştür.

III. – Esas No. : 1/642